

"DE DARDE KLOKKE"

Drie maandeleks tiedschrift veur Ommen

Uutgave van de Gemienschop
van Oll Ommer

Redaktie en administratie

Dieks Makkinga Azn.

Jhr. van Nahuysstraat 2, Ommen

Van olds ow adres

Van Eerten's

BOEKHANDEL

In 1767 kochten de Ommer
al klêre bij ons, van een
olderwetsen stiel.

In 1973 doet ze dat nog,
maar now van een nijerwetsen stiel.

Fa. Kramer

OMMEN

Brugstraat 32

Taxi
1724
2200

(05291)

Steen

Exclusieve bruidsstoetverzorging
Ambulancedienst - Rouwvervoer
Chevron-Servicestation
Reparatie-afd. alle merken auto's
Autoshop - Autowasserette

OMMEN, JULIANAstraat 22

OLDEMAN

Hofleverancier

Keuze uit ruim
2000 gouden sieraden

BRUGSTRAAT 20 — OMMEN

Coöp. Raiff.bank

Bouwstraat 20 - 21

Boerenleenbank

Brugstraat 11

DE SPAARBANK
VAN OMMEN

allerlei spaarvormen
verder alle bankzaken - effecten
vreemd geld - reisdeviezen -
verzorging van vakantiereizen enz.,
safeverhuur - nachtkluis

Gaarne bemiddelen wij bij uw

koop en verkoop
en verzorgen uw
taxaties

van onroerende goederen

WEENINK

H. Mulertstraat 5 — Ommen
Telef. 05291 - 1121

Kleding kopen

is advies vragen aan
vakbekwame
mensen

Bij **PAPING** staan de deskundigen op het gebied van
dames-, heren- en kinderkleding
voor u klaar!

PAPING

Kruisstraat

hoek Vrijthof

'Het Hobby Centrum'

v L heeft alles voor de
HOBBY CENTRUM DOE HET ZELVER
H Telefoon 1876

ONDERLINGE BRANDWAARBORG MAATSCHAPPIJ „OMMEN”

te OMMEN

Verzekert uw goederen bij uw
plaatselijke Maatschappij, lage premies.

Eigen Maatschappij in eigen hand, ook voor
stormschade- en varia verzekeringen.

Neem **WASMIDDELEN** uit het assorti-
ment van zeepfabriek „KLOK”,
merkbaar voordeliger:

10 kg wasmiddel f 17,—, 5 kg afwasmiddel f 7,95
2 kg inweek- en voorwasmiddel f 4,95

G. J. Schepers

Wentholtstraat 5
Ommen, tel. 1204

Fa. Stegeman

Electro Technisch Bureau
Radio - T.V. - Huish. App.

Ommen: Dr. A. C. v. Raaltestraat 3,
Tel. 05291 - 1152

Bij

GROOTENHUIS

in de Brugstraat

staan

**ROOKARTIKELEN
EN SNOEP**

als steeds paraat!

H. de Wit

**SCHILDERSBEDRIJF
en
WANDAFWERKING**

Nering Bögelstraat 32
Ommen - Tel. 1288

SCHILDERS- EN BEHANGERSBEDRIJF

W. Bolsenbroek

Hamsgoren 15 - Ommen
Telefoon (05291) 1265

★ **Jawel,
muurkluizen**

J. L. Takman - Ommen

LEDERWAREN

- * Tienertassen
- * Damestassen
- * Weekendtassen
- * Koffers
- * Portemonnaïes
- * Rijbewijs-etuis, enz.

SPECIAALZAAK

Hurink

BRUGSTRAAT 21 - OMMEN

SPEELGOED

- * Diverse bouwsystemen
- * Elektrische treinen
- * Legpuzzels
- * Diverse spellen
- * Sjoelbakken
- * Biljarts, enz.

**Utgave van de Gemeenschap
van Oll Ommer**

„DE DARDE KLOKKE”

**Drie moandeleks tidschrift
veur Ommen**

Redactie commissie:

Mevr. D. v. Elburg-Tusveld - Schammelte

J. Lucas - Jhr. van Nahuysstraat

M. Makkinga - Bouwstraat

H. Makkinga - Jhr. van Nahuysstraat

Eindredactie

en administratie-adres:

H. Makkinga

Jhr. van Nahuysstraat 2 Ommen

H. H. Kerver

**Smederij - Constructie
Haarden - Kachels**

Ommen, Middenstraat 17

Telefoon (05291) 1764

Hobby-shop ENGEL FRIKKEN

De Strangen - tel. 1826

voor o.a.: Div. soorten (aanbouw) keukens,
Zelfbouwmeubelen, Gereedschappen en be-
hang, Hout (o.a. spaanplaat en hardboard)
En levering van ALLE bouwmaterialen.

ALLES ZEER GUNSTIG IN PRIJS !

BOUWBEDRIJF

fa. J. Timmerman & Zn.

★ **NIEUWBOUW**
★ **ONDERHOUD**

Tel. 1619

b.g.g. 1663

SCHILDERSBEDRIJF

J. M. Siero

Baron v. Fridaghstraat 3

Tel. 1971

Plitex

PLITEX - al meer dan 15 jaar verbonden met de Ommer
Gemeenschap

Nog altijd bekend omme zien betere en goedkopere kinderklere

Maar nou ook veur complete

WONINGINRICHTING

HET ADRES IS: Middenstraat 16 (dus midden in Ommen)

AUTOSCHADE

voor een snelle en billijke reparatie

AUTOSPUITINRICHTING EN RECLAME L. P. STROOBACH

Ommen, Haven Oost 18, Telefoon 1218 — Na 5 uur 05220 - 54165, Meppel

HOTEL CAFÉ RESTAURANT

STEGEMAN

UW ADRES VOOR RECEPTIES, DINERS EN
VERGADERINGEN

Tel. 1428

*Voor
schoenen*

Voor al uw fotowerk naar:

foto film TER HAAR

Vrijthof 8

Tel. 1860 - Ommen

Nu ook grammofoonplaten

Uw adres: **VOSJAN**

Bouwstraat

**Elke dag vers brood, koekjes en gebak
uit de WARME BAKKERIJ!!!**

Brood- en Banketbakkerij

G. Hengelaar

Stationsweg 23 — Telefoon 1484

In Margriet's leukerbek boetiek

koopt u die gezellige lekkere hapjes.
bonbons, verse eigen gebakken noten en de
grootste sortering verse vleeswaren. En niet
te vergeten ons groot assortiment in binnen-
en buitenlandse kaassoorten.
Kom vrijblijvend even neuzen.

v. d. Boon

BRUGSTRAAT 19
TEL. 1439

Gas-apparatuur - Verwarming
Sanitair - Loodgieterswerk
Zwitserse douchegordijnen
Allibert Toiletkasten

G. J. Pannekoek

UW ERKENDE
VAKMAN

Dr. A. C. van Raaltestraat 4 - Tel. 05291 - 1729
b.g.g. 1074

Slagerij Krukkert

VOOR EEN LEKKER STUKJE VLEES

Brugstraat 26 - Ommen - Tel. 1359

Voor de betere merken RIJWIELEN en BROMFIETSEN is uw adres:
Van der Meer. U weet: wij werken met bekende merken, o.a. Gazelle,
Simplex, Empo en Batavus.

Bromfietsen: Kreidler Florett, Peugeot, Berini, Yamaha en Sparta.

H. VAN DER MEER

Schurinkstr. 18-20 - Ommen - Tel. 1469

I N H O U D

1. Van de redaktie.
2. Ommen 725 jaar stadsrechten -
ds.Bloemsma.
3. Ku'j Ommen nog kennen - E.H.Timmerman.
4. Legende van de Hongerige Wolf - G.Steen.
5. Ingezonden.
6. Zönnekind, D.Makkinga.
7. Kerst en Nieuwjaar in Wellington.

- - - - -

Ommen, december 1973.

- - - - -

vervolg van Kerst en Nieuwjaar in Wellington.

sleepten ze het weer op het strand. Veel werd er niet
gevangen maar het ging ook meer om de sport.
Wij genoten ondertussen van de prachtige zonsondergang
en zochten wat schelpen op het strand. Voor ons was het
wel een vreemde gewaarwording om op nieuwjaarsdag
's avonds om half tien nog aan het strand te zijn!

- - - - -

Van de redaktie.

Now het laatste nummer van 1973 in oezit is kömp de redaktie an een klein antal lezers van de darde klokke een vraoge stellen. Daor wil e wi'j graag rond uut antwoord op.

Wao'omme betaal ie de f. 2,50 veur de in Ommen wonnende abonnees en de f. 3,50 veur buten Ommen wonnende niet? . Meermaolen is 'evraagd stört of geef oez abonnementsgeld even of. Maor now in november 1973 bint er nog tientallen lezers die over 1973 niet betaald hebt. De redaktie die het kraantie zelf schrif, vermenigvuldigt, voolt en bezörgt wao' maar meugelijk is en toestuurt naor die wie te wiedz weg wont, hoeft echt gien scholderklöppien. Zie doet gratis met p lezier heer wark. Maar zie wilt wel graag dat iederiene den zich opgif, as abonnee dan ok zien f.2,50 of f.3,50 betaalt. Dat is toch billik? Vergetten is meugelijk maar kiekt oez giroboek of oez geheugen now is even nao of ie veur 1973 al betaald hebt en zo niet:

doet dat dan.

Wi'j wilt gien onneudige verheugingen van het bestaonde abonnementsgeld ömdat een klein antal abonnees hun geld niet betaalt. De honderden die wel op tied betaald hebt hoeft toch niet ömme die niet-betalers op kosten 'ejaagd te worden. Iederiene een gezegend oale jaor en een veurspoedig 1974 toegewenst.

Redaktie Darde Klokke.

Ommen 725 jaar stadsrechten

Herdenkingsrede van ds. Bloemsma

't Zou denkbaar zijn dat menigeen die vanavond naar hier is gekomen om een concert te horen van de beide mannenkoren hier aanwezig, zich lichtelijk genomen voelt nu zich tussen al deze zang toch nog een spreker voegt. Toch is het de nadrukkelijke wens geweest van de organisatoren van deze avond, belichaamd in het bestuur van het Mannenkoor, dat er vanavond hier, op deze historische plaats en in deze historische kerk waarvan de oorsprongen zelfs dateren uit een tijd toen Ommen nog geen stadsrechten had verkregen, een enkel woord gesproken zou worden naar aanleiding van de historische gebeurtenis, die toch de reden is waarom deze feestavond werd georganiseerd, n.l. dat het vandaag, 25 augustus 1973, 725 jaar geleden is dat Ommen stadsrechten verkreeg.

Ik dacht dat het te prijzen is in het mannenkoor om dit feit op deze wijze te gedenken. Immers het betekent dat er gelukkig nog oog is voor de betekenis en de waarde van de geschiedenis. Wij zijn nl. als volk van Nederland, niet alleen tot onze geestelijke armoede maar ook tot onze grote schade, bezig onze geschiedenis te vergeten, of, zover het een groot gedeelte van de jongere generatie betreft, onze geschiedenis in het geheel niet meer te kennen of, erger nog, zelfs niet meer te willen kennen. Ik acht dat niet minder dan rampzalig. Want een volk dat, om welke reden dan ook, de geschiedenis niet meer kent van zijn land, zijn steden en zijn dorpen, heeft geen weet meer van de ernstige lessen der geschiedenis, kan daarom het heden niet verstaan en heeft ook geen visie voor de toekomst. Vandaar voor 725 jaar dus, verkreeg Ommen stadsrechten. Verleend door Otto, Bisschop van Utrecht, in een in het Latijn gestelde brief, waarvan de vertaling aldus luidt:

"Aan allen die dit zullen lezen maken wij bekend, dat wij aan alle tegenwoordige en toekomstige inwoners van onze stad Ommen goedgunstig dezelfde vrijheid hebben verleend als de inwoners van de steden Deventer, Zwolle en Kampen van ons genieten en van onze voorgangers gewoon waren te ondervinden, tot welzijn en nut van onze Utrechtse kerk, tot heil van onze Utrechtse kerk tot heil van de stad Ommen zelf vrij zal zijn. Wij gelasten aan een ieder en aan allen, dat zij niets ondernemen tegen de vrijheid welke wij aan voornoemde mensen en plaats hebben geschonken, maar wij willen dat deze ten opzichte van iedere inwoner der plaats worden uitgeoefend en in goede trouw worden bevorderd en wij schrijven voor, dat dit alles onverkort zal worden nagekomen". Aldus de brief van Otto, door de genade Gods, Bisschop van Utrecht. Overigens, met alle verschuldigde eerbied voor deze bisschop, de vraag kan rijzen of dit "door de genade Gods bisschop van Utrecht", geheel in reformatorische zin moet worden verstaan als "sola gratia", "alleen door genade" of dat de Bisschop zelf daarbij 'n handje geholpen heeft. Er is dunkt mij, reden te over deze vraag te stellen, omdat wij lezende in de geschiedenis van de tijden, wel de indruk krijgen dat de bisschoppen in die dagen, en met name Otto, bisschop van Utrecht, in tegenstelling tot bijv. zijn huidige ambtgenoot Bisschop Gijssen, 't drukker heeft gehad met zijn bisschoppelijke keurbenden, met het veroveren van steden, dorpen en burchten en niet het minst ook met het vullen van de lege bodem van z'n schatkist, dan met het weiden van de schapen van zijn kudde, de beminde gelovigen. In dat opzicht is de brief eerlijk omdat er in gezegd wordt dat de rechten geschonken worden in de 1e plaats tot welzijn en nut van onze Utrechtse kerk en in de 2e plaats tot heil van onze gelovigen. Of het dus in de eerste plaats uit liefde voor Ommen was dat deze stadsrechten werden geschonken, is de vraag.

Zware tol.

Ommen lag strategisch gunstig met goede verbindingswegen naar het noorden en het oosten, en bovendien was de Vecht het aangewezen water om krijgsmateriaal en voedsel voor de troepen te vervoeren. En het zou niet onmogelijk zijn dat Ommen meer dan ééns gezucht heeft onder de bisschoppelijke privilegiën en gebeden heeft: Heer, bewaar ons voor onze beschermers. Daardoor is het immers in het verdere verloop van zijn geschiedenis menigmaal het middelpunt geweest van oorlogsgeweld, brandschatting en verwoesting. Dat was de zware tol die Ommen heeft moeten betalen voor het verkrijgen, al of niet vrijwillig van de stadsrechten.

Ommen dus op 25 aug. van het jaar 1248 "stad". En wie het sindsdien, en dat geldt tot op de huidige dag, in onwetendheid of euvele overmoed durfde te wagen om te spreken over een "dorp" werd in duidelijke klare taal terecht gewezen. En al moge dan, in wat wij tot dusverre zelden, de donkere tinten en de schaduwzijden van het verkrijgen van de stadsrechten wat zwaar zijn aangezet, er is meer! Er waren zeer bepaald ook onmiskkenbare voordelen aan verbonden. In de eerste plaats het "borelingske" moest leren lopen. Het is te begrijpen dat de stad die pas het stadsrecht had verkregen, daarmee nog niet direkt goed uit de weg kon.

Maar dan kon het stadsbestuur gaan informeren bij de "moederstad". In het geval Ommen was dat Deventer. Daar had men vaak dezelfde kwesties gehad, waarvoor men reeds een oplossing had gevonden. Zo ging de "dochterstad" dan bij de moederstad te rade.

Maar allengs leerde men lopen. Het bestuur was eenvoudig ingericht en bestond uit schout en schepenen of raden. De eerste was de vertegenwoordiger van de Bisschop, de laatste die van de burgerij. Dit college zorgde voor rechtspraak en bestuur. Later kwamen er de burgermeesters, aanvankelijk met een administratieve

funktie, terwijl schout en schepenen de rechtspraak behielden. En uit de burgerij kwam een nieuw college op, dat toezicht hield op het stadsbestuur en de verschillende funktionarissen benoemde, nl. de vroedschap.

Zie daar de structuur van een middeleeuwse stad. Maar dat was niet het voornaamste. Waar het om ging was, hoe een en ander funktioneerde.

Nu kenmerkte het Overijsselse platteland zich in de late middeleeuwen door een grote mate van onveiligheid. De bisschop die de stad beschermen moest zat ver weg in Utrecht en was dus niet in staat het recht te handhaven zoals behoorde, terwijl de edelen zich niet zelden gedroegen als roofridders. Het was dus veelal niet het leven des gerusten landmans. Daarin bracht het verkrijgen van stadsrechten een ingrijpende verandering.

Vrijheid.

In de "Geschiedenis van Overijssel", een wetenschappelijk handboek, schrijft mr. K. de Vries, in een artikel over de Middeleeuwse stadsrechten: "Opvallend is dat de oudste stadsrechtbronnen meer strafrecht bevatten dan wat tegenwoordig handelsrecht wordt genoemd. Boven het economische motief prevaleerde kennelijk het sociale.

Dat komt ook wel als het voornaamste tot uiting in de brief van bisschop Otto. Tot driemaal toe is daar sprake van vrijheid. In de eerste plaats wordt die vrijheid verleend aan de bewoners van Ommen. In de tweede plaats wordt gelast niets te ondernemen tegen die vrijheid. En in de derde plaats: Ommen zelf zal vrij zijn.

Vrucht van die vrijheid was de "stadsvrede", de door het recht beschermde saamhorigheid tussen de burgers. Binnen het stadsgebied heerste vrede. Dat wilde toen zeggen dat niemand daar eigen rechter mocht zijn. Een tweegevecht was niet toegestaan. En kwam het al tot een handgemeen dan hadden de schepenen de bevoegdheid de vrede te gebieden. Wie de vrede brak en toch van leer trok, moest breuk en boete betalen. Waar een conflict was ontstaan werd de schuldige door de over-

heid, middels de "zoen-procedure", gemaand tot een "zoen". In tegenstelling tot andere zoenen werd deze soms slechts na veel moeite gegeven of zelfs afgedwongen. In het stadsrecht was ook opgenomen een verbod om wapens te dragen en om te dobbelen. Tot de misdaden die berecht werden, soms door verminking van het lichaam, soms met de dood, behoorden moord, diefstal en verkrachting.

Een voortdurende zorg van het stadsbestuur was het brandgevaar. De meeste huizen waren van hout, die van de armen bestonden uit geteerde schuttingen en een dak van stro. Het was de plicht van de burgerij bij brand zelf te blussen zodat bij ieder huis blusmateriaal, een emmer en een ladder aanwezig moest zijn. Nochtans is Ommen in de loop van de geschiedenis meer dan eens door zware brand geteisterd.

Een groot deel van de stedelijke inkomsten werd besteed aan de veiligheid naar buiten door de aanleg van vestingswerken. In Ommen waren dat de "stades wercke".

Burgers.

Zo kregen gemeenschap en enkeling hun burgerrechten en hun burgerplichten. Overigens, over "burger" gesproken dat was men niet zo maar. Wel als men ter plaatse geboren was. Maar behalve "burgers" waren er ook "inwoners". Wilde men "burger" worden dan ging daaraan een proeftijd vooraf, die diende om na te gaan of de adspirant-burger, een "goet-knape" was en "onberucht". Werd hij dan te langen leste als "borger" aangenomen dan moest hij recht betalen, deels in natura, deels in geld en de "borgereed" afleggen. Het ging dus niet vanzelf. Wie daarmee vergelijkt de moeite die het kost om toegelaten te worden tot de gemeenschap van de "old-Ommen" ziet dat in elk geval dit onderdeel van de stadsrechten een taai leven heeft gehad. De borgereed die men moest afleggen luidde: "Yc zwere dat yc der stat wilker zal helpen houden, soe wat voor ingheset is ende

men noch insetten sal, nae miner macht, ende der stat beste te doen. Dat my God soe helpe ende al zijne hilgen".

Hoezeer borgerschap en gemeenschap blijkbaar al funktioneerden blijkt ook uit de stadsrechten, want elke "gast" werd beschouwd als een mogelijke vijand. Ommen als "toeristenplaats" lag toen nog ver buiten het gezichtsveld.

Gerechtigheid.

Het zou onmogelijk zijn, zelfs indien mij veel meer tijd ware toegemeten dan nu het geval is, de geschiedenis van de verkregen stadsrechten in de loop van de historie van Ommen te volgen. Veel daarover kunt u lezen in het nog altijd zeer lezenswaardige en waardevolle geschrift van de heren Steen en Veldsink: "De geschiedenis van Ommen", uitgegeven ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan van Ommen als stad in het jaar 1948".

Maar daarom gaat het vanavond niet. Een herdenking van het verkrijgen van de stadsrechten vóór 725 jaar moet tenslotte uitkomen bij de vraag: "Waar ging en waar gaat het om?". Daarop moet het antwoord zijn: "Om de vrijheid en om het recht".

Dat zijn twee zaken die Bisschop Otto in elk geval goed begrepen heeft, getuige zijn brief. Het zijn kostbare goederen, ontleend aan de bijbel zelf. Want dat is toch Gods bedoeling dat er recht en gerechtigheid zal zijn en daarom ook vrede. Een vrijheid, die ontleend is aan de Vrijheid waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt, een Recht dat ontleend is aan het Recht en de Gerechtigheid die Christus voor ons verworven heeft.

Moge de stad Ommen tot in lengte van dagen leven vanuit die vrijheid en die gerechtigheid opdat het goed zij hier te leven en te werken, maar tegelijk wetende dat wij hier geen blijvende stad hebben maar dat wij de stad mogen verwachten met fundamenteën, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is.

Ku'j Ommen nog kennen?

As nao vulle, vulle jaoren
Van verblief in 't butenlaand
Een gezelschap Ommenaoren
An'etrôkken deur de baand,
die hen bindt an 'et verleden,
Trugkump in hun aolde stad,
dat ze zegt: Wat hebt ze heden
Hier toch wel umhaanden had?

Aolde huzen zint verdwenen.
Of'ebreuken of verbraand?
Wat as nijbouw is verschenen
Lig' vaak buten het verbaand.
'Ef men eerst wel good bekeken
Hoe 't geheel dan worden zal?
Liekt een uutgestukte deken
Mangs gien kakelbont geval?

Van aold-Ommen is al vulle
Weg'edaon en uut de tied
'n Deel er van lig' in de mulle
Die dan aoldheidkamer hiet.
As 't met breken en met bouwen
Zo verdan nog varder giet,
Dan kan 't oons wel ies berouwen:
Ommen is dan 't eig'ne kwiet.

E.H. Timmerman.

- - - - -

De legende van de "Hongerige Wolf".

4. Twist tussen de Zwollenaren en Reinout van Koevorden - 1379.

In de middeleeuwen namen de handelsmogelijkheden voor de steden sterk toe, en tengevolge daarvan ook hun macht en invloed. Veel edellieden stemden maar noodgedwongen in met hun dalende invloed en de groeiende macht van de poorters.

In Salland en de aangrenzende gewesten was dit ook het geval.

Nu had de stad Zwolle, van de vroegste tijden af, veel te lijden gehad van de bewoners van het in de nabijheid liggende kasteel Voorst. Bisschop Jan van Arkel maakte hier een eind aan door het kasteel te verwoesten.

Een andere burchtgraaf, die zich ook maar moeilijk in de nieuwe omstandigheden kon verplaatsen was Reinout van Koevorden. Maar toen de bisschop met de Sallandse steden het z.g. Arkelse verbond vernieuwde, moest ook hij zich hierbij neerleggen. Anders zou hij een recht, dat zijn geslacht van oudsher genoot, n.l. het heffen van een tol, in gevaar brengen.

In augustus 1379 vond een belangrijk goederen-transport plaats van Zwolle naar het noorden. Bij het Koevorder slot ontstond onenigheid over de tolheffing. De twist eindigde in een bloedig gevecht. De Zwollenaren moesten vluchten en de kostbare koopwaren in handen laten van de tolheffers.

Des morgens na dit voorval reed een bode van Everhard van Essen naar Zwolle om met een koopman, David geheten, te onderhandelen over de verkoop van door hun geroofde goederen. De bode, Jacob van Gulik, nam zijn intrek in de herberg "Het vergulde schild" nabij de St. Michaëlskerk. Terwijl hij op de heler zat te wachten vertelde de waard Steven hem wat er de vorige dag bij Koevorden was gebeurd. Dit was in Zwolle vanzelfsprekend het onderwerp van elk gesprek.

Eindelijk kwam David binnen en de zaken werden

spoedig afgedaan. Ook de koopman bracht het gesprek op het gevecht van de vorige dag. Hij zei er vast van overtuigd te zijn dat een nieuw verbond zou worden gesloten, waarna het Reinout van Koevorden net zo zou vergaan als Zweder van Voorst. Daarom zou het gewenst zijn als iemand Reinout zou bewegen de goederen aan Zwolle terug te geven. Dan kon een wraakoefening misschien worden afgewenteld.

David had al berekend dat, als dit spelletje lukte hij voor zijn tussenkomst door de stad rijkelijk beloond zou worden.

Enkele dagen later vervoege de zich op het Koevorder slot een als monnik verkleed persoon die vertelde dat gans Zwolle te wapen liep. Een voorvader van Reinout, Rudolf van Koevorden, was vroeger al als oproerling de schanddood gestorven. Reinout liet zich bang maken en beloofde de goederen met een grote overwaarde aan Zwolle terug te geven!

Hij had er geen vermoeden van dat de boodschapper was afgezonden door zijn aartsvijand Everhard van Essen, heer van Eerde om hem in een prachtig opgezette val te lokken! Hij had zijn knecht in een monnikspij gestoken en deze naar Koevorden laten gaan om het mooi verzonnen verhaal daar te vertellen.

De besprekingen tussen Heer Reinout en Jacob waren nog maar nauwelijks beëindigd, toen zich een nieuwe bezoeker aankondigde. Dat was Jonker Egbert van Ruinen, een jong Drents edelman. Heer Reinout kwam opeens op de gedachte deze jonker met de zending naar Zwolle te belasten. Met opzet rekte de bode van Eerde zijn verblijf nog met één dag. Daarna vertrok hij, tevrede dat hij zijn Heer het welslagen van zijn tocht kon berichten, die dan ook dadelijk zijn sluwe maatregelen nam.

Jonker Egbert was in volle wapenrusting komen opdagen. Nadat zijn oom hem verteld had van het gebeurde met de Zwolse poorters en van zijn vrees voor een wraakoefening, kwam hij met het

verzoek voor de dag of Egbert zich met de zending wilde belasten.

De jonker wilde eerst een bezoek brengen aan zijn vriend Rudolf van de Collendoorn. Daarna stelde hij zich beschikbaar voor de boodschap naar Zwolle. Reinout moest dit uitstel noodgedwongen en met tegenzin goed vinden. Hij wist wel dat het de bedoeling van Egbert was, Kunigonda van de Collendoorn te ontmoeten en dat stond hem maar zeer slecht aan. Egbert zou dus de andere dag vertrekken, één dag op de Collendoorn verblijven en dan met de geldsom doorreizen naar Zwolle. Hij kreeg een gewapend geleide mede, omdat hij door een gedeelte van Salland moest trekken, waarin roofzuchtige edelen woonden! Bij het aanbreken van de dag reed de jonker met zijn schildknaap en zes zwaar geharnaste speerruiters de slotbrug over, die hen buiten de bolwerken van het kasteel bracht. De geldsom waarmede zijn oom de vrede wilde kopen was in een lederen zak achter op zijn paard gebonden. Maar ook heer Everhard had zijn maatregelen genomen, nadat hij door de "monnik" was ingelicht omtrent de plannen van Reinout van Koevorden. Op het slotplein van Eerde verzamelde zich een bende van twaalf zwaar gewapende ruiters. Spoedig verscheen ook heer Everhard zelf. In snelle draf reed men in de richting Vilsteren, daarna noordwaarts, tot de troep de bosstreek bereikte waardoor de Hessenweg liep. Hier werd stilgehouden en wilde Everhard zijn doodsvijand de buit afhandig maken. De mannen verscholen zich in de bossen en zo werd de komst van de Koevorder zending afgewacht.

G. Steen.

- x - x - x -

Op het historisch overzicht van de geschiedenis van Ommen door de heer G. Steen is onderstaande reactie van de heer C.J. Kaufman te Steenwijk binnengekomen, welke wij de lezers niet willen onthouden.

In uw nummer van augustus 1973, blz. 11 onder "jaartallen" moet ik u toch op een fout wijzen. Daar staat n.l. onder 1937: "Inlegering grensbataljons". Dit is niet juist. Het bataljon wat in Ommen en omgeving gelegen is geweest was het 9e grensbataljon onder commando van de majoor A.K. Langenhagen. Dit bataljon is opgericht in 1938; in Assen geformeerd en in maart 1938 overgeplaatst naar Steenwijk.

Vanuit Steenwijk ging dit bataljon naar Ommen en omgeving, eerst voor oefening en verkenning van strategische punten, maar trok zich na een paar dagen op zijn garnizoensplaats Steenwijk terug. In oktober 1938 duurde deze "oefening" echter zes weken en daarna weer naar Steenwijk terug.

Eerst op 3 april 1939 werd het 9e grensbataljon definitief in Ommen en omgeving gelegerd; dus de inlegering grensbataljons heeft niet in 1937 maar in 1939 plaats gehad.

Daar ik zelf dit alles heb meegemaakt meende ik goed te doen - voor de geschiedenis van Ommen - bovenstaande onder uw aandacht te brengen.

C.J. Kaufman,
Meppelerweg 134,
Steenwijk.

- o - o - o -

Zönnelind.

Elke dag schient die mooie zönnel weer,
En elke dag is 't veur Gaitie feest.
Löt de zönnel verstek gaon veur 'n keer,
Dan schient 'e toch nog wel in Gaities geest.

Elke dag lacht 't joggel naor va en moe,
Elke dag krig e lakkers 'n heel'n bult.
Over vraog'n van en waar en hoe,
Ef e gien cent weet, maar ok gien schuld.

Va wördt older en moe kan niet bes meer,
Gaitie is 'n ienegen den 't niet zöt.
Den spölt as al die tied, altied weer,
Töt dat zien va 's aovends de deure slöt.

Maar ie weet an alles kömp een ende,
Ok an Gaities zaleg, zönnel lot.
Va en moe besleut'n 't uut ellende,
En zie deuden heer jonge heel wied vot.

As een hopeloos klein bultie mense,
Is e toen de inrichting in e daon.
Zonder hoppe of iene wense,
Want zien zönnel is now onder e gaon.

Dieks Makkinga.

" " " " " " "
- - - - -

Kerst en Nieuwjaar in Wellington.

In November 1972 vertrokken Hendrik en Anne van Elburg van Schiphol voor een bezoek aan hun dochter in Nieuw-Zeeland. Zij hebben daarin hun wederwaardigheden aan de andere kant van de wereld opgetekend.

De van Elburgs logeerden in Aucland, maar brachten Kerst en Nieuwjaar door in Wellington, bijna 700 km naar het zuiden. Hier volgt hun verslag.

We vertrokken om 5 uur 's morgens met heerlijk weer. We reden langs hoge heuvels, hier zouden we het bergen noemen, door valleien, waarin zich in de diepte een rivier slingerde. Zo nu en dan stopten we om een mooie waterval te zien, of zomaar bij een speeltuin om te picknicken of iets te drinken. We hadden van alles voldoende bij ons.

We zagen drie besneeuwde bergtoppen achter elkaar, waarvan er één nog vulkanisch was. Door de vele tochten in de weg hadden we steeds weer het gezicht er op. Al met al was het een prachtige reis en om 5 uur waren we in Wellington. 's Avonds maakten we een rit door de prachtig verlichte stad. Vanaf de verschillende heuveltoppen, waartussen Wellington ligt, was het zó mooi dat we er stil van werden. Het was een dag om nooit te vergeten.

Eerste kerstdag gingen we met de hele familie naar de oudste zoon des huizes om daar het kerstfeest te vieren. Dat was wel heel anders dan we hier gewoon zijn. Het leek meer op een bruiloftsfeest zoals wij dat vieren. We zaten met vijftien mensen aan tafel en ieder had een kadootje bij z'n bord liggen dat we de één na de ander met een knal uit elkaar trokken. Erin zat dan een papieren muts en een klein fluitje of iets dergelijks. Er werden platen gedraaid, eerst kerstliederen en later allerlei feestliedjes. Na het eten mochten de kinderen de pakjes open maken die al door iedereen onder de kerstboom gelegd waren. Bij elk pakje was een mooi gekleurd kaartje waarop stond van wie en voor wie het was.

's Morgens hadden de

kinderen ook al kadootjes gegonden in de kous die ze aan hun bed hadden gehangen. "Father Christmas" had ze goed gevuld. Na de middag kwam er bezoek van vrienden en kennissen, wat erg gezellig was. Ze probeerden ons zoveel mogelijk in het gesprek te betrekken.. Volgens mij zijn de mensen daar toch erg hartelijk en vriendelijk. 's Avonds weer een uitgebreide maaltijd met veel vlees en slaatjes. Tweede kerstdag was iets minder uitbundig. We reden 's middags wat rond en hebben een moderne kathedraal bekeken. Erg eenvoudig en volgens ons niet zo mooi als die in ons land. En dat was dan ons kerstfeest daar.

Zondag 31 dec. waren we met z'n allen weer uitgenodigd bij een familielid, in diens zomerhuis aan het strand. Wij woonden ondertussen in zijn huis in Johnsons Ville, een buitenwijk van Wellington.. Na de koffie nam men ons mee naar het strand, en ondertussen maakten de anderen de maaltijd klaar, zodat we bij onze terugkomst meteen aan tafel konden gaan. Dat was dan buiten in de zon. Roland had de barbecue meegebracht en de gebraden worstjes smaakten heerlijk.

's Middags rustig in de tuin gezeten, terwijl de heren zich vermaakten met badminton.

's Avonds een mooie rit naar huis. Zonlicht op de heuvels en donkere wolken ertussen. Op de t.v. zagen we de groep kinderen uit Korea die ook in ons land zijn geweest. Dat was een opname uit Engeland waarbij Koningin Elisabeth en Prinses Anne aanwezig waren. We hebben het nieuwe jaar afgewacht met een glas cherry of cognac. Toen het 12 uur sloeg maakten we een kringetje met gekruisde armen, waarbij een liedje werd gezongen. Geen "tôfeltiesavond" dus en geen gekanl van vuurwerk.

Maandag 1 januari 1973 was het weer heerlijk zomerweer.

's Morgens zaten we meteen na't onbijt al buiten. Na de middag weer naar het zomerhuis, een rit van zo'n 50 km. Er kwamen veel mensen nieuwjaar wensen. Er werd weer gebadminton en vanwege de warmte bier en frisdrank gedronken. Na het avondeten gingen we met een paar andere gasten, die een groot visnet bij zich hadden, naar het strand om te vissen. Vier mannen sleepten het net in zee. Ze moesten daarvoor door de branding een eind de zee inlopen en dan

Het beste adres voor alle soorten vlees

worst, vleeswaren en vlug-klaar-artikelen, alle diepvriesprodukten van Iglé kantklare maaltijden, vullen van uw diepvries tegen aantrekkelijke eigengemaakte bami en nasi, kantklaar gemaakte bouten vlees.

't IS VAN DE SLAGER ! - 't IS V.

is en blijft: Firma G. VAN LOHUIZEN EN ZO

Kerkplein 8 en Dr. A. C. van Raaltestraat 29

Makelaarskantoor

J. v. Ittersum

bemiddeling bij
aan- en verkoop van

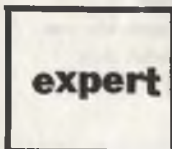
★ **onroerende
goederen**

en

★ **taxaties**

Bar. v. Fridaghstraat 20

Telefoon
2186

Denkt men
KLEUREN
en
STEREO-IN
dan denkt m

Wester

Dagelijks de

Gasthuisstraat 3 - Ommen

Café Weertman

van ouds genoemd

nog steeds geroemd ! !

Markt 18, Ommen, t/o postkantoor - Tel. 1364

ASSURANTIE-KANTOOR

E. Brandwacht

- * Alle verzekeringen
 - * Financieringen
 - * Hypotheken
- Voor uw spaargelden:
spaarbank C.D.K.

Ommen - Sandbergstraat 3 - Telef. 1785

Voor uw autoschade

naar

CARROSSERIEBEDRIJF

J. I. BAKKER

Sogenbosstraat

Privé-adres:

Klaproosstr. 34

Tel. 05291 - 1294

Uw bakker: K. Woertink

BAKKER, KRUIDENIER EN DROGIST

Ommen, Hardenbergerweg 10
telef. 1389

Dagelijks vers gebakken

Leuke bediening

OMMEN

oud en mooi

MODERNA

nieuw en modern

S
T
O
M
E
R
IJ

Chem. reinigen

MODERNA

SCHURINKSTRAAT 30 A

TEL. 1360 — OMMEN

Autobedrijf Karsten B.V.

Stationsweg 24 — Ommen
Tel. 05291 - 1471 - b.g.g. 1464

Voor Volkswagenverkoop en Service

Wat ken ik de drager

Kies uw horlogerie daaromme met
verzorging en laat de roaden deur
de Vakman!

1A

Dr. A. C. v. Raaltestr. 2
Ommen - Tel. 1643

le wol'n gezellig winkel'n ?

Goat dan noar de magies
van ten Tooren
an de Markt

erij J. A. Schottert

voor al uw
**GEDISTILLEERD
BIER, WIJN en FRIS-
DRANKEN**

Gratis bezorging

Bouwstraat 12 - Tel. 1145

DE ZAAK

waar u steeds het nieuwste ontdekt, en
gezellig winkelt,
is het Huis voor Geschenken

Dijks & Steen

OMMEN
Brugstraat 10

Voor al uw

- * **SCHOENEN** en
- * **SPORTARTIKELEN**

W. van Kesteren

Kerkplein 6-7 — Ommen

- ☆ De moderne drogist met de
- ☆ (ouderwetse) service

DROGISTERIJ - PARFUMERIE

Van Barneveld

Brugstraat 13 — Ommen — Tel. 1075

KEIZER

is altied al goedkoop
e'wes en dat is e.
Al meer dan vlefzig jaar!

VOOR AL UW BLOEMWERK

Bloemenmagazijn

JOH. SCHUURMAN

Brugstraat 12 - Telef. 1388

RADIO en TELEVISIE
M. DUNNEWIND
Dr. A.C. v. Raaltestr. 12
TEL. 1658 - OMMEN

Radio

T.V.

Stereo rec.

Koelkasten

Wasautom.

Bakkerij Makkinga

heeft voor Sint Nicolaas een keur van lekkernijen voor
BOTERLETTERS, BOTERSTAVEN met roomboter en am-
delspijs, SPECULAASHARTJES en BROKKEN, KLEINE S-
CULAASJES (zeer voordelig en lekker), TAAI-TAAI.

MARSEPEINFIGUREN, CHOCOLADELETTERS, BORSTPLAAT en een grote sortering
LUXE DOZEN BONBONS.

Fa. B. J. Bosscher

Gediplomeerd
drogist

D.A. DROGISTERIJ

Brugstraat 23-24 — Tel. 1414

TAXI

BEL

2500

TAXIBEDRIJF LEERENTVELD - OMMEN

- * VERZEKERINGEN
- * FINANCIERINGEN en
- * HYPOTHEKEN

H. J. Nijhuis

Wolfskuitlaan 3
Ommen

Telefoon 05291 - 1932

Schildersbedrijf Fa. JOH. VAN E

Tel. 1828 - Schurinkstraat 24

voor schilder- en behangwerk, in nieuw
bouw en onderhoud. - Verder in onze zaak
een grote sortering BEHANG - SAUS -
GLAS - VERF en alles voor de Doe-het-zel-
ver.

Voor al uw levensmiddelen
naar zelfbediening

A. Seinen

Schurinkstraat 26
KROONWINKELIER

Super Markt L. Wind

Voor Brood en Banket en
Kruidenierswaren, maar ook voor
HOMMES Vlees en Vleeswaren
*

Dr. A. C. v. Raaltestraat 6

Antiek

o.a. Klokken, Dekenkist, Petroleum-
lampen, Kaarsenhouders, Koperwerk enz. en
Regentonnen.

Stegeman

Gasthuisstraat 17 — Ommen
Telefoon 1815

Tevens **Inkoop** van antiek en curiosa.

't Giet ow goed bij al waij
doet

OCO

LUNCHROOM - IJSBEDRIJF

Brugstraat 16

Telefoon 1429

Oud-Ommers met

bij

Nieuwe wensen

R. J. Schudde

zijn van harte welkom Dr. van Raaltestraat - Ommen

voor

Konfektie

Textiel

Woninginrichting

SLIJTERIJ
WIJNHANDEL

van der Beek

in het Wapen van Ommen

Sinds 1854 slijter

* Eigen Import sherry en
notenlikeur

Autobedrijf J. Makkinga

voor service en verkoop

Opel

B.K. L.P.G. inbouwstation

SCHURINKSTRAAT 36

OMMEN - Telef. (05291) 1305

Voor al uw reizen

W E I S B U R E E
de Groot C

Kerkstraat 7 - Ommen - Tel. 2294

**In de wolken met
OK aardolieprodukten**

- * superbenezine
- * dieselgasolie
- * huisbrandoliën
- * stookolie
- * motoroliën
- * smeervetten
- * butaan en propaan

**Hotel Café Restaurant
'Het Zwarte Paard'**

van ouds en nog steeds:

GEZELLIG

en

GOED

PACTON B.V.

Ommen

- ★ **Opleggers**
- ★ **Aanhangwagens**
- ★ **Containers**

Voor al uw Bouwwerken:

Weelink's Bouwbedrijf B.V. Ommen

Kantooradres: Schurinkstraat 21 - Werkplaats: Strangeweg 24 -

Telefoon 05291 - 1885 - 1196

W

